

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ

**ПОЛОЖЕННЯ
про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд
освітніх програм в КНУБА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченого ради КНУБА

Протокол № від _____ р.

Введено в дію наказом ректора

№ від _____ р.

Київ 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм в КНУБА (далі – Положення) визначає процедури розроблення, затвердження, оновлення та удосконалення освітньо-професійних та освітньо-наукових програм в КНУБА (далі – Університет).

1.2. Положення створено з метою упорядкування, уніфікації та прозорості проведення визначених процедур за освітніми програмами Університету згідно з системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в КНУБА.

1.3. Положення розроблено відповідно до Національної рамки кваліфікацій, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказів Міністерства освіти і науки України, Положення про акредитацію освітніх програм, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, Статуту та нормативних документів Університету та ґрунтуються на таких матеріалах: Довідник користувача ЄКТС, Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Методичні рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- 1) Випускна атестація** – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти (далі - здобувачі ВО) вимогам освітньо-професійної або освітньо-наукової програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Форми випускної атестації: випускний (-ні) екзамен (-ни), єдиний державний кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи. Форми випускної атестації здобувачів ВО, що навчаються за певною спеціальністю та освітньою програмою, визначаються стандартом вищої освіти (далі – СВО) та освітньою програмою відповідної спеціальності.
- 2) Гарант освітньої програми** – науково-педагогічний або науковий працівник Університету, призначений наказом ректора для організації та координації діяльності щодо реалізації впровадження, моніторингу та перегляду освітньої програми, а також для забезпечення і контролю якості підготовки здобувачів ВО за спеціальністю в межах окремої освітньої програми та рівня вищої освіти.
- 3) Кваліфікація освітня** – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених СВО та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).
- 4) Кваліфікація професійна** – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.
- 5) Кваліфікаційний рівень** – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.
- 6) Комpetентність інтегральна** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.
- 7) Комpetентності (загальні)** – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача ВО в різних галузях та для його особистісного розвитку.

- 8) **Компетентності (спеціальні/фахові)** – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної діяльності за певною спеціальністю.
- 9) **Науково-методична комісія спеціальності** – визначена наказом ректора група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідають за узгодження змісту освітніх програм відповідної спеціальності на певних рівнях вищої освіти та здійснюють координацію наукової та методичної роботи за освітніми програмами спеціальності.
- 10) **Опис освітньої програми** – документ, що містить: перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність, вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, кількість кредитів ЄКТС необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання і компетентності, якими повинен оволодіти здобувач ВО.
- 11) **Освітня програма** – освітньо-професійна або освітньо-наукова програма, що передбачає єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань/робіт, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання і визначених компетентностей, що дає право на отримання визначеної освітньої кваліфікації або освітньої та професійної кваліфікацій.
- 12) **Програмні результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і вимірювати та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної або освітньо-наукової програми.
- 13) **Проектна група освітньої програми** – визначена відповідною науково-методичною комісією Університету зі спеціальністі група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за розробку освітньої програми за відповідною спеціальністю на певному рівні вищої освіти.
- 14) **Стейкхолдери** (від англ. *Stakeholders* – зацікавлені сторони) **освітньої програми** – фізичні або юридичні особи, які мають зацікавленість в реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість. Відносно освітньої програми стейкхолдерів поділяють на зовнішніх (роботодавці, громадські організації та об'єднання, абітурієнти та випускники Університету тощо) та внутрішніх (здобувані ВО, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал Університету).

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про вищу освіту» та в Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності закладів освіти.

2. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

- 2.1.** Запровадження освітньої програми (далі – ОП) в Університеті здійснюється для задоволення потреб держави і суспільства у висококваліфікованих фахівцях, фізичних і юридичних осіб в якісних освітніх послугах, виконання замовлення ринку праці та регулюючих органів (у тому числі за прямыми угодами), забезпечення професійної успішності випускників, зростання ролі Університету у наданні освітніх послуг на міжнародному рівні (у тому числі шляхом розширення участі у міжнародних програмах академічної мобільності) за умови економічної доцільноти для Університету.
- 2.2.** Освітні програми Університету запроваджуються за ліцензованими спеціальностями з врахуванням вимог відповідних СВО (обсяг кредитів ЄКТС, перелік компетентностей випускника, результати навчання, форми випускної атестації здобувачів ВО, вимог системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти тощо). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.
- 2.3.** Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідних спеціальностей, припускаючи повний збіг або використання парафрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації ОП. Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (ця вимога не стосується випадків запровадження міждисциплінарної ОП). Використання однакових чи практично однакових назв ОП за різними спеціальностями є неприпустимим.
- 2.4.** Процес проектування нової ОП передбачає етапи аналізу та синтезу. *Етап аналізу* включає: вивчення потреб ринку праці, визначення стану ресурсного (матеріального, кадрового, інформаційного) забезпечення кафедри, визначення проектної групи та її керівника, визначення цілей ОП. *Етап синтезу* передбачає: визначення переліку освітніх компонентів, побудову структурно-логічної схеми, встановлення відповідності освітніх компонентів компетентностям та результатам навчання які визначені ОП.
- 2.5.** Ініціаторами запровадження нової ОП можуть бути кафедри та/або науково-дослідні підрозділи Університету. Ініціатори за рішенням науково-методичної комісії Університету (далі – НМКУ) з відповідної спеціальності утворюють проектну групу, яка готує обґрунтування запровадження нової освітньої програми (Додаток 1 – Обґрунтування) та подає його у відділ ліцензування, акредитації та підвищення кваліфікації для перевірки на відповідність умовам запровадження нової ОП.
- 2.6.** Відділ ліцензування, акредитації та підвищення кваліфікації після розгляду Обґрунтування надає проектній групі рекомендації щодо запровадження ОП або обґрунтовану відмовою в її запровадженні. У разі відмови у запровадженні ОП проектна група може доопрацювати обґрунтування та подати його у відділ ліцензування, акредитації та підвищення кваліфікації повторно.
- 2.7.** Проектна група із врахуванням рекомендації щодо запровадження ОП, а також з врахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів освітньої програми, розробляє проект опису освітньої програми.
- 2.8.** Опис освітньої програми складається відповідно до встановленої форми (Додаток 2 – Опис ОП) та згідно з методичними рекомендаціями щодо його заповнення (Додаток 3 – Методичні рекомендації).
- 2.9.** Опис ОП оприлюднюється на офіційних веб-ресурсах Університету для громадського обговорення (не менше місяця).

2.10. Після громадського обговорення освітня програма з урахуванням отриманих зауважень та пропозицій погоджується НМКУ зі спеціальності.

Процедура запровадження освітньої програми графічно представлена у Додатку 4.

3.ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Після погодження освітньої програми НМКУ зі спеціальності керівник проектної групи подає до навчально-методичного відділу опис ОП для перевірки його на відповідність встановленим вимогам та для внесення питання щодо погодження ОП на розгляд Методичної ради Університету.

3.2. Після погодження освітньої програми Методична рада Університету виносить клопотання перед Вченукою радою Університету щодо затвердження відповідної освітньої програми.

3.3. Затверджена Вченукою радою Університету освітня програма вводиться в дію відповідним наказом ректора та вноситься до переліку ОП Університету.

Процедура затвердження освітньої програми графічно представлена у Додатку 5.

4.МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Процес реалізації освітньої програми включає її моніторинг та перегляд з метою удосконалення, що передбачає часткове оновлення або модернізацію змісту ОП.

4.2. **Моніторинг** ОП здійснюють для встановлення досяжності визначених цілей та результатів навчання. Моніторинг щорічно здійснює кафедра, що реалізує ОП, гарант ОП. Також до участі в моніторингу можуть бути залучені експерти, професіонали-практики, здобувачі ВО та інші стейкхолдери.

4.3. Моніторинг ОП передбачає: щорічне опитування учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП (здобувачі ВО, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал Університету), опитування випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів, перевірку залишкових знань здобувачів ВО тощо.

4.4.Оновлення ОП передбачає внесення часткових змін до структурних елементів ОП, окрім пунктів, що стосуються особливостей ОП, її цілей і програмних результатів навчання. Таке оновлення ОП не передбачає її перезатвердження.

4.5. Підставами для **оновлення** ОП є:

- результати моніторингу;
- пропозиції учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП;
- пропозиції випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів;
- результати оцінювання якості ОП, зокрема відділом моніторингу якості підготовки фахівців КНУБА;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми тощо.

4.6. Модернізація ОП передбачає внесення змін до змісту ОП, умов її реалізації, цілей ОП та/або програмних результатів навчання тощо. Зміна назви освітньої програми також є її модернізацією. Модернізована ОП проходить затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

4.7. Підставами для модернізації ОП є:

- незадовільні результати моніторингу ОП;
- негативна динаміка набору здобувачів ВО на навчання за цією ОП;
- висновки про недостатньо високу якість ОП за результатами її оцінювання відділом моніторингу якості підготовки фахівців;
- пропозиції стейкхолдерів щодо необхідності врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, змін на ринку освітніх послуг та/або на ринку праці;
- затвердження/оновлення Стандарту вищої освіти за спеціальністю, до якої належить ОП.

4.8. Науково-методична комісія спеціальності погоджує оновлену або модернізовану ОП, про що виносить відповідне рішення. Зміни вносяться до відповідних структурних елементах ОГІ. а до опису ОП додається додаток, в якому зазначають внесені зміни.

4.9. Освітня програма може бути закрита (виключена з переліку ОП Університету):

- за поданням вченого ради факультету;
- в разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на ОГІ два роки поспіль;
- за поданням відділу моніторингу якості підготовки фахівців, якщо отримано висновки про низьку якість ОП.

4.10. Рішення про закриття ОП приймає Вчена рада Університету.

Процедура моніторингу та перегляду освітньої програми графічно представлена у Додатку 6.

5.ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Відомості про ОП розміщаються на сайті Університету knuba.edu.ua в розділі «Освітні програми» та на сайті відповідної кафедри.

5.2. Відповідальним за формування і зберігання друкованої версії ОП є її гарант.

5.3. Назви затверджених освітніх програм вносяться до переліку ОП Університету та до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) навчальним відділом Університету.

5.4. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися наказом ректора або розпорядженням першого проректора Університету.

Обґрунтування запровадження нової освітньої програми

1. Короткий опис програми

Назва програми _____

Освітній рівень (ступінь)_____

Найменування спеціальності _____

Обсяг програми (в кредитах ЄКТС і роках) _____

Мета програми _____ (до 50 слів)

Предметна область _____ (до 50 слів)

Орієнтація програми _____ (до 50 слів)

Особливості програми _____ (до 50 слів)

2. Актуальність відкриття нової програми

(в довільній формі, до 300 слів: навіщо відкривати цю програму, які переваги вона надає випускникам, які позитивні очікування для Університету від відкриття цієї програми у тому числі прогноз кількості студентів в розрізі формі сплати за навчання, очікування щодо впливу цієї програми на контингент інших програм).

3. Унікальність програми

(в довільній формі, до 300 слів: пояснення неможливості досягнення цілей нової програми в рамках існуючих програм, які результати навчання не можна сформувати в межах існуючих програм).

4. Потенціал ресурсів

(в довільній формі, до 300 слів: опис матеріально-технічного, інформаційного та кадрового потенціалу кафедри для задоволення Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності за освітньою програмою).

5. Опис ринку зацікавлених сторін

(в довільній формі, до 300 слів: які підприємства чи організації зацікавлені у новій програмі і чому, де будуть працевлаштовані випускники, чому вони матимуть конкурентні переваги перед випускниками інших програм цієї ж спеціальності)

6. Склад проектної групи

_____ (ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Керівник проектної групи _____

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Структура опису освітньої програми

Титульна сторінка

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченю радою КНУБА
протокол № від ____ 20____
Введено в дію наказом ректора від
____ 20____ №_____
КНУБА

Назва ОП
(назва ОП англійською мовою)
ОСВІТНЬО-_____ ПРОГРАМА
_____ рівня вищої освіти
за спеціальністю XXX Назва
галузі знань XX Назва
Кваліфікація: назва кваліфікації відповідно до Стандарту вищої освіти

Київ 20XX р

ПРЕАМБУЛА

РОЗРОБЛЕНО проектною групою:

ПОГОДЖЕНО:

ВРАХОВАНО:

Профіль освітньої програми (Розділ 1)

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ зі спеціальності XXX Назва

1–Загальна інформація

Повна назва ЗВО та інституту/факультету	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	
Офіційна назва ОП	
Тип диплому та обсяг ОП	
Наявність акредитації	
Цикл/рівень ВО	
Передумови	
Мова(и) викладання	
Термін дії ОП	
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	
2–Мета освітньої програми	

3–Характеристика освітньої програми

Предметна область	
Орієнтація ОП	
Основний фокус ОП	
Особливості ОП	
4–Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	
Подальше навчання	
5–Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	я
Оцінювання	
6–Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність

Загальні компетентності (ЗК)

Фахові компетентності (ФК)

7–Програмні результати навчання

8–Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	
Матеріально-технічне забезпечення	

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
Національна кредитна мобільність	9–Академічна мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів ВО	

Компоненти освітньої програми для ОП бакалаврів та магістрів (Розділ 2)

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЕКТС	Форма підсумкового контролю
Освітні компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОКЗ 01			
ОКЗ 02			
.....			
Цикл фахової підготовки			
ОКФ 01			
.....			
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ВКЗ 01	Вибіркова компонента Каталогу №1		
.....			
Цикл фахової підготовки			
ВКФ 01	Вибіркова компонента Каталогу №2		
.....			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			
Загальний обсяг вибіркових компонентів:			
Обсяг освітніх компонентів, що забезпечують здобуття компетентностей визначених СВО			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

Компоненти освітньої програми для ОНП доктора філософії (Розділ 2)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Освітні компоненти ОП			
ОКЗ 01			
.....			
ОКФ 01			
.....			
Вибіркові компоненти ОП			
ВКЗ 01	Вибіркова компонента Каталогу №1		
ВКФ 01	Вибіркова компонента Каталогу №2		
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:			
Загальний обсяг вибіркових освітніх компонентів:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОГРАМИ			

Розділи 3 і 4 для ОП бакалаврів та магістрів

2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3. ФОРМА ВИПУСКНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ (Розділи 5 і 6 для ОП бакалаврів та магістрів)

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗО1	ЗО2	ПО1	ПО2
ЗК1						
.....						
ФК1						
.....						

6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗО1	ЗО2	ПО1	ПО2
ПРН1						
ПРН2						
.....						

Розділи 3, 4 і 5 для ОНП доктора філософії

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4. НАУКОВА СКЛАДОВА

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік		
2 рік		
3 рік		
4 рік		

5. ФОРМА ВИПУСКНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ (Розділи 6 і 7 для ОНП доктора філософії)

6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗО1	ЗО2	ПО1	ПО2	Наукова складова
ЗК1							
.....							
ФК1							
.....							

2. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗО1	ЗО2	ПО1	ПО2	Наукова складова
ПРН1							

Додаток 3 до Положення

Методичні рекомендації щодо заповнення опису освітньої програми

Титульний аркуш

Заповнення титульного аркушу опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми здійснюється з врахуванням зазначення повної назви програми, її профілю, відповідності рівню вищої освіти та зазначенням кваліфікації відповідно до СВО:

Програма	Рівень ВО	Кваліфікація
Освітньо-професійна програма	Першого (бакалаврського)	Бакалавр з (назва спеціальності)
Освітньо-професійна програма	Другого (магістерського)	Магістр з (назва спеціальності)
Освітньо-наукова програма	Другого (магістерського)	Магістр з (назва спеціальності)
Освітньо-наукова програма	Третього (освітньо-наукового)	Доктор філософії З (назва спеціальності)

Номер та назва спеціальності та номер та назва галузі знань вказується відповідно до переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів ВО в Університеті.

ПРЕАМБУЛА

- Інформація про розробників ОП передбачає визначення керівника проектної групи та її членів до яких входить завідувач кафедри, яка реалізує ОП **наприклад:**

Керівник проектної групи:

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь та вчене звання, посада та назва підрозділу без скорочень

Члени проектної групи:

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь та вчене звання, посада та назва підрозділу без скорочень

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь та вчене звання, посада та назва підрозділу без скорочень

Завідувач кафедри назва кафедри без скорочень Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь та вчене звання

- Керівник проектної групи, після затвердження програми, як правило призначається гарантом програми.
- Інформація про розробників ОП може містити дані про кваліфікацію та професійні інтереси розробників, врахування ними Ліцензійних вимог тощо.
- Заповнення підрозділу **Погодження** передбачає висвітлення інформації про всі етапи ухвалення ОП, зокрема:

Науково-методична комісія КНУБА зі спеціальністю _____ «Назва»

Голова НМКУ _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

(протокол № _____ від « _____ » 2020 р.)

Навчально-методична рада КНУБА

Голова Навчально-методичної ради _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

(протокол № _____ від « _____ » 2020 р.)

- 5) Заповнення підрозділу **Враховано** передбачає висвітлення інформації про: зовнішню аprobacію з зазначенням отриманих відгуків і рецензій (рецензій і відгуки додаються до ОП), врахування пропозицій стейкхолдерів. врахування рекомендацій професійних асоціацій тощо.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1) Загальна інформація

- у комірці **Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації** зазначають інформацію відповідно до того, який ступінь буде присуджено з та яку кваліфікацію буде присвоєно здобувачу ВО на основі успішного завершення даної ОП (відповідно до СВО та/або професійного стандарту):

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
Ступінь ВО- бакалавр Освітня кваліфікація - магістр назва спеціальності, за спеціалізацією «Назва» (за наявності)	Ступінь ВО-магістр Освітня кваліфікація - магістр назва спеціальності, за спеціалізацією «Назва» (за наявності)	Ступінь ВО-доктор філософії Освітня кваліфікація - доктор філософії назва спеціальності

- у комірці **Тип диплому та обсяг освітньої програми** зазначають інформацію відповідно до рівня програми та до СВО:

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці або Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 9 місяці або Диплом магістра, подвійний 3 університетом «назва », 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці	Диплом доктор філософії, Освітня складова 90 кредит.ЄКТС. термін підготовки 4 роки Наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

- у комірці **Наявність акредитації** подається інформація про останню акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: назва організації, яка надала акредитацію даній програмі, країна, де ця організація розташована, період акредитації (у роках) або зазначається, що *Програма неакредитована і вказується назва організації, яка ймовірно надасть акредитацію даній програмі і термін коли передбачається подача програми на акредитацію;*

- у комірці Цикл/рівень програми вказуються рівні відповідно до НРК України та EQF-LLL і цикл відповідно до FQ- EHEA, наприклад:

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
НРК України - 6 рівень FQ -EHEA - перший цикл EQF-LLL - 6 рівень	НРК України - 7 рівень FQ -EHEA - другий цикл EQF-LLL - 7 рівень	НРК України - 8 рівень FQ -EHEA -третій цикл EQF-LLL - 8 рівень

- у комірці **Передумови** зазначаються Вимоги щодо попередньої освіти та, за необхідності, вказується, що обмежує перехід на дану програму, наприклад:

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
Наявність повної загальної середньої освіти	Наявність ступеня бакалавра	Наявність ступеня магістра

- у комірці **Термін дії** освітньої програми вказується термін дії ОП до наступного планового перегляду. Цей термін не може перевищувати 5 років та/або періоду акредитації;
- у комірці **Інтернет-адреса** постійного розміщення опису освітньої програми вказується адреса сторінки даної освітньої програми.

2) Мета освітньої програми: чітке та коротке формулювання мети (цілей) ОП з урахуванням виконання вимог НАЗЯВО:

- Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Університету.
- Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.
- Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

- 3) Характеристика освітньої програми

- Предметна область зазначається згідно з Описом предметної області у відповідному СВО, наприклад:

Для бакалавра з менеджменту	Для магістра з Промислове та цивільне будівництво	Для доктора філософії з архітектури
... <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> фундаментальні та прикладні основи аналізу, моделювання, проектування, розробки, виробництва, випробування, експлуатації і експертизи, техніко-інформаційного супроводження медичної техніки, медичних виробів і біоматеріалів, біоінженерних систем і процесів, обробка інтерпретація біомедичної інформації....	... <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> фундаментальні та прикладні науково-дослідні роботи, аналіз, проектування, інноваційні підходи до вирішення комплексних проблем у галузі біології; будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження біологічних систем на різних рівнях організації...

- у комірці Орієнтація освітньої програми вказується:

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
Освітньо-професійна	Освітньо-професійна або Освітньо-наукова	Освітньо-наукова

Також орієнтацію ОП можна конкретизувати, наприклад:

= «*Освітньо-професійна. Акцент на побудову та програмування сучасних електронних мікро- і наноприладів, експлуатацію електронного обладнання і сенсорних систем, інструментах наукових та інженерних досліджень з використанням сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій»*

- у комірці **Основний фокус ОП** зазначається загальний або спеціальний фокус програми, наприклад:

= «*Загальна освіта за спеціальністю _____»*

= «*Спеціальна освіта з _____ за спеціальністю _____ Ключові слова: _____»*

= «*Програма базується на загальновідомих наукових положеннях із врахуванням сьогоднішнього стану розвитку електроніки, орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра: комп'ютерні технології та наноматеріали в електроніці (загальна, теоретична та прикладна). Ключові слова: електроніка, сенсор, наноматеріали, комп'ютерні технології.*»

- у комірці **Особливості ОП** зазначаються суттєві особливості предметної сфери програми, особливості обумовлені переліком програмних компетентностей, програмних результатів навчання, освітніх компонентів. Також тут може бути зазначено вимоги до міжнародної мобільності, обов'язкових видів практики, стажування або інформація про узгодження даної програми з програмами інших країн, експериментальний характер програми тощо.

- Наприклад:
 - = «Реалізація програми передбачає залучення до аудиторій занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців»
 - = «Науково-дослідна практика студентів: окремі спецкурси викладаються англійською мовою»

3)Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

- у комірці **Придатність до працевлаштування** коротко вказують про види економічної діяльності, професійні назви робіт (відповідно до ДК 003:2010) які може виконувати випускних відповідного РВО. Також вказується можливість та/або вимога професійної Сертифікації.
- у комірці **Подальше навчання** вказується можливості для продовження навчання на вищому рівні ВО (як в межах основної предметної області, так і поза нею), наприклад:

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.	Продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.	Продовження освіти в докторантурі та/або участь у постдокторських програмах

5) Викладання та оцінювання

- у комірці **Викладання та навчання** коротко описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад:
 - = «студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо»;
 - = «загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Викладання проводиться у формі: лекції, семінари, практичні заняття, лабораторні заняття в малих групах (до 8 осіб), самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, індивідуальні заняття, застосування інформаційно-комунікаційних технологій (e-learning, онлайн-лекції, OCW, дистанційні курси) за окремими освітніми компонентами».
 - = також, може бути зазначено, що «усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів».
- для **ОНП доктора філософії** в комірці **Викладання та навчання** додатково можна зазначити як реалізується навчання через дослідження, відповідаючи на питання: Як забезпечується повноцінна підготовка до дослідницької та викладацької діяльності в Університету за спеціальністю та/або галуззю? Як за програмою реалізуються можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантур (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)?
- у комірці **Оцінювання** вказуються основні стратегії та методи оцінювання, наприклад:

= «Поточний та семестровий контроль у вигляді лабораторних звітів, презентацій, есе, письмових і усних екзаменів та захист кваліфікаційної роботи оцінюються відповідно до визначених критеріїв Рейтингової системи оцінювання». №)

6) Програмні компетентності

- Інтегральна компетентність формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного СВО в контексті особливостей даної ОП.
- **Загальні (ЗК) та Фахові (ФК) компетентності** поділяються в свою чергу на компетентності визначені СВО і професійним стандартом (за наявності) та на компетентності визначені проектною групою ОП. Як правило, в стандарті визначено по 8-10 загальних і фахових компетентностей, рекомендовано доповнити їх ще 3-7 програмними ЗК та ФК. Формулюючи програмні компетентності рекомендовано використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо).

7) Програмні результати навчання

Заповнюючи даний підрозділ потрібно врахувати, що виділяються програмні результати навчання (ПРН) визначені СВО (як правило, 15-20 узагальнених ПРН, які корелюються з програмними компетентностями) та професійними стандартами (за наявності), програмні результати мають бути доповнені 3-5 ПРН, які формують особливість ОП. За бажаням розробників програми ПРН можуть бути класифіковані або за QF-EHEA (**Знання та розуміння. Застосування знань та розуміння, Формування судженень**) або за НРК України (**знання, вміння, комунікація, автономність, відповідальність**).

8) Ресурсне забезпечення реалізації програми

- у комірці **Кадрове забезпечення** вказують специфічні характеристики кадрового забезпечення включаючи можливу участь закордонних фахівців та/або зазначається відповідність Ліцензійним умовам;
- у комірці **Матеріально-технічне забезпечення** вказують специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення реалізації ОП та/або зазначається відповідність Ліцензійним умовам;
- у комірці **Матеріально-технічне забезпечення** вказують особливості інформаційного та навчально-методичного забезпечення реалізації ОП та/або зазначається відповідність Ліцензійним умовам.

9) Академічна мобільність

- у комірці **Національна кредитна мобільність** вказують, наприклад про укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо;
- у комірці **Міжнародна кредитна мобільність** вказують, наприклад про укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо;
- у комірці **Навчання іноземних здобувачів вищої освіти** зазначаються умови та особливості програми в контексті навчання іноземних громадян, наприклад:
 - = «для іноземних громадян навчання здійснюється англійською мовою, а українська мова вивчається як іноземна».

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У цьому розділі заповнюється таблиця відповідно до форми, з урахуванням того, що:

- Освітніми компонентами – навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи. всі види практик, кваліфікаційні роботи.
- Освітні компоненти (ОК) програми поділяють на **Обов'язкові** (нормативні) та **Вибіркові**.
- Обов'язкові (нормативні) ОК містять компоненти які забезпечують загальні компетентності програми (відносяться до циклу загальної підготовки) та фахові компетентності програми (відносяться до циклу професійної підготовки).
- Формою підсумкового контролю з ОК може бути екзамен, залік (в т.ч. для курсових проектів/робіт) або захист кваліфікаційної роботи.

Відповідно до вимог стандартів необхідно в рамках освітніх програм однієї спеціальності забезпечити уніфікацію ОК, що спрямовані на формування компетентностей спеціальності:

ОПП бакалаврів	ОПП магістрів	ОНП магістрів
Як правило*, мінімум 120 кредитів ЄКТС має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених СВО	Як правило*, мінімум 31,5 кредитів СКТС має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених СВО	Як правило*, мінімум 42 кредитів ЄКТС має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених СВО

Наприклад, СВО спеціальності 125 Кібербезпека першого (бакалаврського) РВО, передбачає, що мінімум 180 кредитів ЄКТС програми має бути спрямовано на забезпечення компетентностей стандарту.

Крім того, **Освітньо-наукова програма магістра** обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 36 кредитів ЄКТС.

Обсяг Вибіркових ОК має бути в обсязі не менше 25% від обсягу програми:

Для бакалаврів	Для магістрів	Для докторів філософії
Мінімум 60 кред.ЄКТС	ОПП Мінімум 22,5 кред.ЄКТС ОНП Мінімум 30 кред.ЄКТС	Мінімум 7,5 кред. ЄКТС (для освітньої складової 30 кредитів)

Особливістю розподілу ОК для програм підготовки докторів філософії є те, що:

– **Обов'язкові** (нормативні) ОК включають такі складові:

1. Цикл загальної підготовки
 - 1.1. Навч. дисципліни для здобуття глибинних знань зі спеціальності (12 кредитів)
 - 1.2. Навч. дисципліни для здобуття мовних компетентностей (6 кредитів)

2. Цикл професійної підготовки

2.1. Навч. дисципліни для здобуття універсальних компетентностей дослідника (4 кредити)

- Вибіркові ОК включають такі складові:

1. Навч. дисципліни для оволодіння загально-науковими (філософськими) компетентностями (4 кредити)
2. Навч. дисципліни для здобуття універсальних компетентностей дослідника (4 кредити)

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Цей розділ ОП повинен містити короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньої програми. З огляду на велику кількість компонентів ОП рекомендується представляти інформацію у графічній формі. У випадку реалізації вільного вибору дисциплін відповідні ОК не матимуть конкретної назви і можуть або бути відсутніми в схемі, або бути представленими як «Вибіркова дисципліна 1», «Вибіркова дисципліна 2» тощо. **Наприклад:**

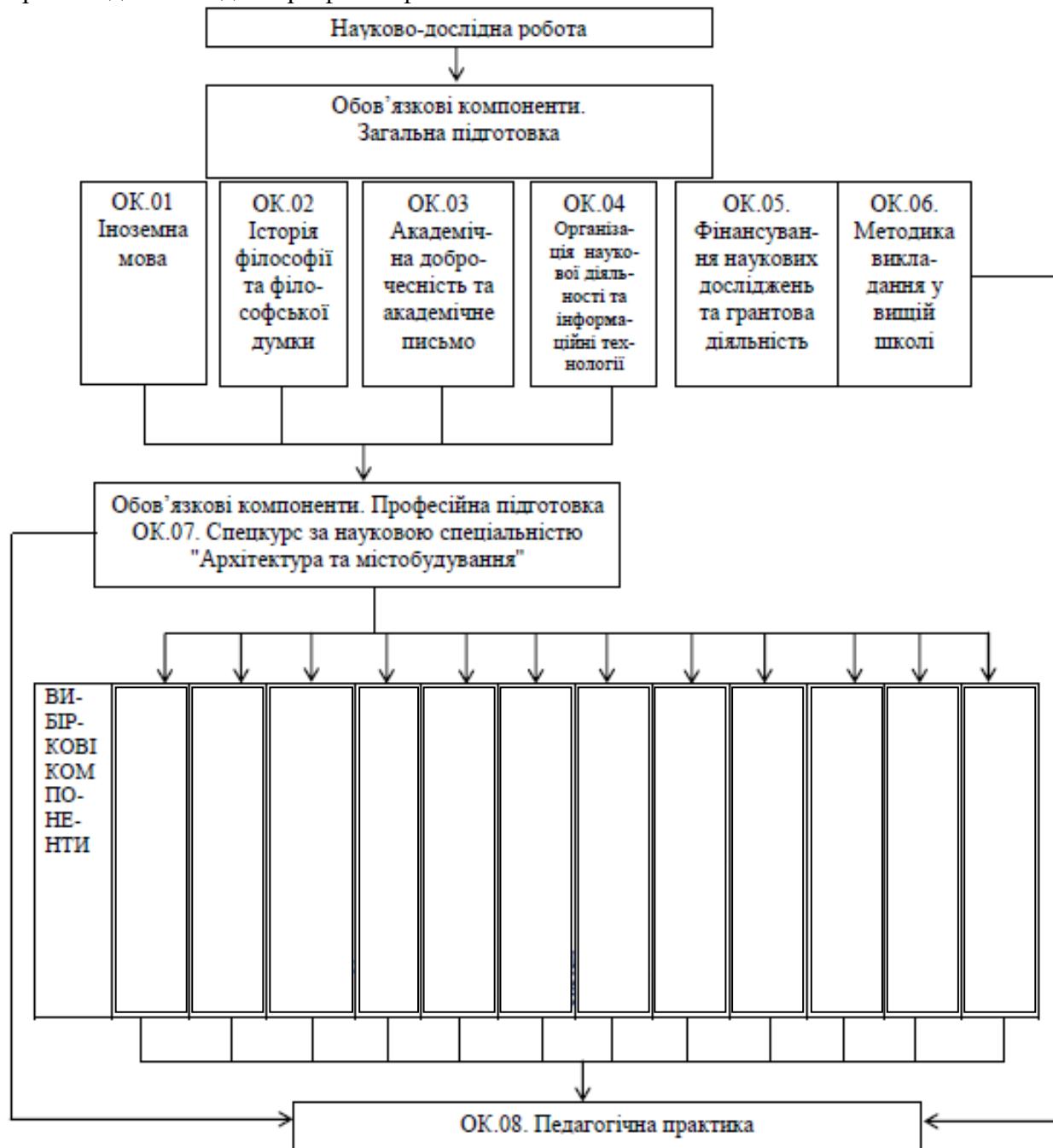
Приклад 1. Представлення структурно-логічної схеми ОПП «Професійна освіта (Машинобудування)» першого бакалаврського рівня

ОК 01. Ділова іноземна мова 4,0/1	ОК 02. Історія української державності та культури 4,0/3	ОК 03. Основи академічного письма 4,0/2	ОК 04. Філософія 5,0/1
ОК 05. Політологія 4,0/4	ОК 06. Фізичне виховання 6,0/1;2;3;4	ОК 07. Інженерна та комп'ютерна графіка 5,5/1;2	ОК 08. Інформатика та обчислювана техніка 5,0/1 (OK01)
ОК 09. Вища математика 6,0/1;2	ОК 10. Фізика 6,0/2;3 (OK09)	ОК 11. Екологія 4,0/4	ОК 12. Психологія 5,0/1
ОК 13. Педагогіка 6,0/2	ОК 14. Риторика 4,0/2	ОК 15. Вступ до спеціальності 5,0/1	ОК 16. Педагогічна психологія 5,0/3 (OK12)
ОК 17. Основи професійної освіти 5,0/4 (OK12; OK13)	ОК 18. Комунікативні аспекти педагогічної діяльності 5,0/3 (OK 13)	ОК 19. Основи гендерної та інклузивної педагогіки 5,0/6 (OK13)	ОК 20. Методика професійної освіти 5,0/7 (OK12;OK13;OK17)
ОК 21. Теоретико-правові основи освіти 5,0/3	ОК 22. Матеріалознавство та заготівельне виробництво 4,5/4	ОК 23. Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання 4,0/5	ОК 24. Теорія механізмів і машин 6,5/5 (OK09;OK10)
ОК 25. Деталі машин та основи конструювання 6,5/5,6 (OK09;OK22;OK23)	ОК 26. Ріжучий інструмент 4,0/6 (OK22;OK25)	ОК 27. Сертифікація та забезпечення якості в машинобудуванні 5,0/7 (OK22,OK23)	ОК 28. Технологія машинобудування 4,0/8 (OK23;OK24;OK25)
ОК 29. Верстатне обладнання автоматизованого виробництва 4,0/8 (OK26)	ОК 30. Охорона праці та безпека життєдіяльності 5,0/8 (OK11)	ОК 31. Навчальна практика 5,0/2 (OK12,OK13)	ОК 32. Навчально-педагогічна практика 5,0/4 (OK17,OK18)
ОК 33. Виробничо-педагогічна практика 10,0/5;6 (OK17,OK18)	ОК 34. Педагогічна практика 10,0/7;8 (OK17,OK20)	ОК 35. Атестаційний екзамен 3,0/8 OK12,OK13,OK17,OK20,OK22)	

Приклад 2. Представлення структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Дизайн»
За другим магістерським рівнем.

Приклад 3. Представлення структурно-логічної схеми вивчення компонент освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії

4. НАУКОВА СКЛАДОВА (для ОНП доктора філософії)

Наукова складова підготовки докторів філософії має містити інформацію щодо плану наукової роботи аспіранта та форми контролю виконання цього плану, наприклад:

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік	Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; вибір та обґрунтування методології проведення власного наукового дослідження, здійснення огляду та аналізу існуючих поглядів та підходів, що розвинулися в сучасній науці за обраним напрямом. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті (як правило, оглядової) у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Затвердження індивідуального плану роботи аспіранта на вченій раді інституту/факультету, звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
2 рік	Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та емпіричних методів. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
3 рік	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та/або практичного значення. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
4 рік	Оформлення наукових досягнень аспіранта у вигляді дисертації, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно чинних вимог. Впровадження одержаних результатів та отримання підтверджену вальних документів. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді для випускної атестації (захисту дисертації).	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

5. ФОРМА ВИПУСКНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У цьому розділі подається інформація про види та форми підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження відповідно до вимог СВО.

Наприклад:

=> Випускна атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену. Атестаційний екзамен перевіряє досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

=> Випускна атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи/проекту. Кваліфікаційна робота перевіряється на plagiat та після захисту розміщається в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу.

=> Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою _____ спеціальності _____ здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота перевіряється на plagiat та після захисту розміщається в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу. Атестація здійснюється відкрито та публічно. Випускна атестація завершується виданням документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр з _____.

=> Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою _____ спеціальності _____ здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) та публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр з _____. Випускна атестація здійснюється відкрито і гласно. Кваліфікаційна робота перевіряється на plagiat та після захисту розміщується в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу.

=> Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою _____ спеціальності _____ здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр з _____. Кваліфікаційна робота перевіряється на plagiat та після захисту розміщується в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу. Випускна атестація здійснюється відкрито та публічно.

=> Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою _____ спеціальності _____ здійснюється у формі захисту дисертаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації: доктор філософії з _____. Кваліфікаційна робота перевіряється на plagiat та після захисту розміщується в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу. Випускна атестація здійснюється відкрито та публічно.

6. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТЕЙ

Заповнюючи матриці відповідності слід врахувати те, що одна й та ж компетентність інколи вбудована в різні компоненти ОП. Всі програмні компетентності, зазначені у Профілі ОП мають бути зазначені у матриці й має бути чітко визначено, якими компонентами ОП розвивається кожна компетентність. Як правило, освітні компоненти циклу загальної підготовки формують загальні компетентності, а освітні компоненти циклу професійної підготовки формують фахові компетентності.

У другій матриці визначають якими компонентами програми забезпечується досягнення програмних результатів навчання визначених у профілі ОП.

У випадку реалізації вільного вибору дисциплін відповідні вибіркові дисципліни не формують, а в залежності від вибору, тільки підсилюють ту чи іншу компетентність або програмні результати, тому у матриці такі компоненти будуть відсутні.

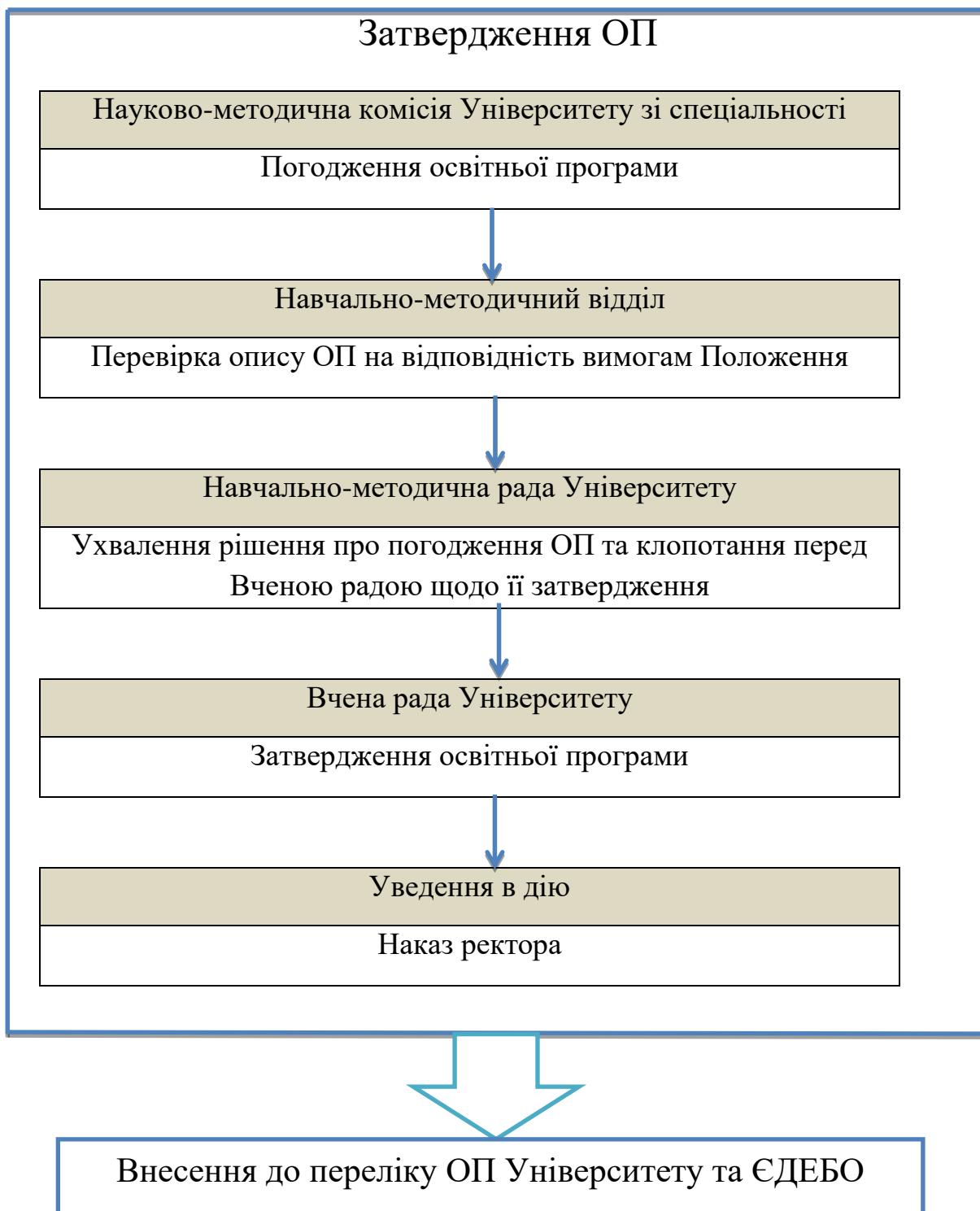
Особливістю заповнення матриць відповідності для програм докторів філософії є наявність стовпчика з науковою складовою, який за потреби можна поставити у відповідність формування певних компетентностей та програмних результатів навчання.

Процедура запровадження нової освітньої програми

Додаток 5 до Положення

Процедура затвердження освітньої програми

Додаток 6 до Положення
Процедура моніторингу та перегляду освітньої програми

